



Protokollsanteckning

Ärende 5: Avveckling av Sjölidens och Stuvstagårdens äldreboenden

Rubriken på detta ärende borde för tydlighetens skull ha varit "Avveckling av Sjölidens och Stuvstagårdens demensboenden". Det handlar inte om vilka "äldreboenden" som helst. Det handlar om demensboenden.

Miljöpartiet de gröna vill också att det ska vara tydligt att antalet platser i kommunalt demensboende i och med avvecklingen kommer att minska med 35. Detta i en tid när antalet äldre och äldre-äldre ökar. Det är välkänt att det är främst dessa åldersgrupper som drabbas av demens. Inga nya demensenheter planeras.

Miljöpartiet de gröna är inte emot en avveckling av de båda nämnda demensenheterna eftersom deras lokaler befinner sig i hus, de tidigare s k Servicehusen, som i många år bedömts som olämpliga för särskilda boenden såväl av brandmyndigheterna som av arbetsmiljöverket. Det handlar i korthet om att trapphusen är för smala, att utrymningsvägarna inte är tillfyllest och att badrummen är för små. En utredning i mitten av förra mandatperioden visade, att det skulle kosta enorma summor att bygga om husen för att nå upp till den standard som krävs. Det skulle också bli plågsamt för de boende att behöva evakueras i ett till två års tid från sina hem under ombyggnadstiden. Så de s k Servicehusen, som trots benämningen var särskilda boenden för äldre, avvecklades och de boende fick bo kvar i sina lägenheter som blev vanliga bostäder (för 65-plussare). Efterhand har många boende lämnat husen då de beretts plats i mer ändamålsenligt byggda särskilda boenden. Andra har stannat kvar med hemtjänstinsatser.

I de båda husen fanns också ovan nämnda demensenheter med sammanlagt 35 boende. Av okänd anledning avvecklades dessa inte samtidigt, utan de är fortfarande kvar även om husen rimligen måste vara minst lika olämpliga idag som för fyra fem år sedan. På dessa enheter arbetar enligt tjänsteutlåtandet idag 36 personal.

På dagens nämndmöte får vi muntlig information om att det kommer att finnas disponibla platser på andra demensenheter i kommunal regi för samtliga 35 kunder som berörs av avvecklingen. Orsaken till att det kommer att finnas så många platser disponibla inom den åttamånadersperiod som avvecklingen kommer att ta, inom verksamheter dit det brukar vara viss kö, är inte känd för oss. Det är ett nytt fenomen som till stor del kan hänga samman med att inflyttningen till särskilda boenden, inklusive demensenheter, varit och är avsevärt lägre under Coronapandemin. Eventuellt kan också dödligheten i Covid 19 vid våra demensenheter spela roll. De demensenheter som finns kvar i kommunen är belägna i anslutning till bl a de

större särskilda boendena Västergården och Björnkulla. Enligt tjänsteutlåtandet kan man på dessa särskilda boendes storlek utnyttja de personella resurserna mer flexibelt. Det nämns däremot inte i det sammanhanget att demensboenden bör vara små, ha hög personaltäthet och stor kontinuitet när det gäller dem som arbetar nära de boende. Dementa behöver, för att må så bra som möjligt och för att inte bli förvirrade och rädda i onödan, få se samma ansikten kring sig varje dag. De behöver fasta rutiner och personal som hinner sitta med dem en och en, ofta relativt spontant, och prata, sjunga, titta på familjefoton, baka med dem, ha dem med i köket och skala potatis, göra invanda saker, sådant som dels och framför allt leder till lugn och ökat välbefinnande hos den enskilde, dels trigger och stimulerar minnesfunktioner.

Den styrande majoriteten i nämnden hävdar sedan en tid att dementa äldre inte kräver mer resurser än andra äldre inom särskilt boende. Någon evidens för detta har inte hänvisats till eller presenterats. Alla som arbetat med dementa personer eller på nära håll har upplevt en dement förälder, släkting eller vän vet att det inte stämmer. Dementa äldre blir somatiskt skröpliga i samma eller snabbare takt jämfört med andra äldre. De behöver mer hjälp att utföra dagliga rutiner eftersom de i många fall inte minns vad de behöver göra eller ens hur det ska göras. Det finns olika slags demens. En del utvecklas relativt snabbt. Andra progredierar långsamt över många år. Gemensamt för all demens är att inte bara de mentala funktionerna försvinner, utan också de fysiska efterhand som hjärnceller som styr de kroppsliga funktionerna förtvinar. Demens är alltid dödlig. Dock hinner många äldre avlida i andra sjukdomar eller ålderdomssvaghet innan demensen leder till deras död.

Ersättningen som går till verksamheten i egen regi och som kommer att gå till externa utförare, är numera densamma oavsett om det handlar om en dement person eller en somatisk skröplig eller sjuk äldre person. Det betyder att inga nya demensenheter kommer i de avvecklade enheternas ställe. Kommunen och vår nämnd kan därför sägas avhända sig ansvaret för god och i någon mån individualiserad demensvård. Av ekonomiska skäl. Det är tragiskt.

För Miljöpartiet de gröna

Barbro Lind